

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

«Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» և «Մաքսային վարչարարություն» կրթական ծրագրերի մագիստրատուրայի 2024-2025 ուսումնական տարվա ընդունելության շեմային քննության

1. ՄՏՀ-ի իրացման մեխանիզմը, սկզբունքները, գործիքները և առանձնահատկությունները:
2. ՄՏՀ-ի զարգացման փուլերը: Ժամանակակից փուլի առանձնահատկությունները:
3. «Փակ և բաց» տնտեսություն հասկացությունները: Բաց տնտեսության բնութագրիչները:
4. Աշխատանքի միջազգային բաժանման էությունը, նախադրյալները և ազդող գործոնները:
5. Աշխատանքի միջազգային բաժանման ձևերը:
6. Արտադրության միջազգային մասնագիտացումը և դրա ցուցանիշները:
7. Արտադրության միջազգային կոոպերացումը և դրա ձևերը:
8. ՀՀ մասնակցությունը աշխատանքի միջազգային բաժանմանը:
9. Համաշխարհային տնտեսության էությունը և ձևավորման նախադրյալները:
10. Համաշխարհային տնտեսության զարգացման փուլերը և դրանց բնորոշ գծերը:
11. Համաշխարհային տնտեսության կառուցվածքը: Աշխարհի երկրների դասակարգման հիմքում դրված ցուցանիշները:
12. Զարգացած երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ:
13. Զարգացող երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ:
14. Նոր ինդուստրիալ երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ:
15. Համաշխարհային տնտեսության գլոբալ հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:
16. Միջազգային առևտրի անհրաժեշտությունը, էությունը, ձևերը և զարգացման նախադրյալները:

17. Միջազգային առևտրի ծավալը, դինամիկան և կայուն աճի վրա ազդող գործոնները:

18. «Առևտրի պայմաններ» հասկացությունը: Առևտրի պայմանների համաթիվը: Առևտրի միջազգային պայմանագրեր:

19. Մատակարարման բազիսային պայմանները (Ինքթթերմս- 2020): ՍԻՖ և ՖՕԲ գները:

20. Զարգացած երկրների և երկրների տարբեր խմբավորումների տեղը համաշխարհային առևտրում:

21. Մերկանտիլիզմը որպես արտաքին առևտրի հետ կապված հարցերի լուսաբանման առաջին փորձ:

22. «Անտեսանելի ձեռքի» ազդեցության օրենքի դերը աշխատանքի միջազգային բաժանման գործում: Ադամ Սմիթի «Բացարձակ առավելության տեսությունը»:

23. Դավիթ Ռիկարդոյի «Համեմատական առավելության» տեսությունը:

24. «Համեմատական առավելության» տեսության զարգացումը Հեկշեր-Օհլենի կողմից: Լեոնտևի պարադքսը:

25. Հեկշեր-Օհլենի տեսության կիրառումը ժամանակակից պայմաններում:

26. Մ.Պոզների «Տեխնոլոգիական խզման» և Ռ.Վերնոնի «Արտադրանքի կենսապարբերաշրջանի» տեսությունները:

27. «Մասշտաբի էֆեկտի» տեսությունը:

28. Մ.Պորտերի «Երկրի մրցակցային առավելությունների» տեսությունը:

29. Պահանջարկի տեսությունը միջազգային առևտրում:

30. Ազատ առևտրի գոտիների և մաքսային միությունների ստեղծման անհրաժեշտությունը և դրանց ազդեցությունը միջազգային առևտրի վրա:

31. Արտաքին առևտրի պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունները:

32. Մաքսատուրքը որպես արտաքին առևտրի պետական կարգավորման հիմնական գործիք:

33. Արտաքին առևտրի կարգավորման քանակական սահմանափակումները:

34. Արտաքին առևտրի պետական քաղաքականության ձևերը:

35. Մաքսատուրքը որպես արտաքին առևտրի սակագնային կարգավորման գործիք: Մաքսատուրքերի գործառույթները և դրանց դասակարգումը:

36. Արտաքին առևտրի քանակական սահմանափակումները (քվոտավորում և լիցենզավորում): Քվոտայի տեսակները: Էմբարգո (բեռնարգելք): Արտահանման կամավոր սահմանափակումները:

37. Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությունը (ԱՀԿ):

38. Արտաքին առևտրի կարգավորման ֆինանսական մեթոդները:

39. Արտաքին առևտրի միջազգային կարգավորումը:

40. ՀՀ արտաքին առևտրի պետական կարգավորումը:

41. Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտուրը:

42. Ազատ տնտեսական գոտիների էությունը, ձևավորման նպատակները և բնորոշ գծերը:

43. Ազատ տնտեսական գոտիների տեսակները:

44. Ազատ տնտեսական գոտիների ձևավորման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում:

45. Ծառայությունների միջազգային առևտրի առանձնահատկությունները, դինամիկան և կառուցվածքը:

46. Ծառայությունների դասակարգումը:

47. Բիզնեսի հետ կապված ծառայությունները:

48. Ծառայությունների միջազգային առևտրի պետական և միջազգային կարգավորումը:

49. ՀՀ-ի մասնակցությունը ծառայությունների միջազգային շուկային:

50. «Միջազգային ինժինիրինգ» հասկացությունը: Միջազգային ինժինիրինգային ծառայություններ:

51. Միջազգային վարձակալական գործառնությունների էությունը և ձևերը:

52. Միջազգային լիզինգ: Դրա ձևերը և իրականացման մեխանիզմը:

53. Միջազգային լիզինգային ֆիրմաները:

54. Արտաքին տնտեսական գործունեության ապահովագրման անհրաժեշտությունը, գործառույթները, առանձնահատկությունները և դերը ժամանակակից ՄՏՀ-ի համակարգում:

55. Կապիտալի միջազգային միգրացիայի դասական, նոր դասական և ժամանակակից տեսությունները:

56. Կապիտալի միջազգային միգրացիոն գործընթացներին երկրների մասնակցության ցուցանիշները:

57. Կապիտալի միգրացիայի ձևերն՝ ըստ տարբեր հատկանիշների:

58. Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները (ՕՈՒՆ) և դրանց տնտեսական գնահատականը:

59. Օտարերկրյա պորտֆելային ներդրումը և դրանց տնտեսական գնահատականը:

60. Փոխատվական կապիտալի միգրացիան: «Միջազգային ներդրումային դիրք» հասկացությունը:

61. Կապիտալի միջազգային շարժի պետական կարգավորումը:

62. ՕՈՒՆ-երի ներգրավման անհրաժեշտությունը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում: ՕՈՒՆ-երի ներգրավման միջավայրի բարելավման ուղիները:

63. Միջազգային կորպորացիաների էությունը, ձևերը, բնորոշ գծերը և զարգացման միտումները:

64. ՎԱԿ-երի էությունը, առաջացման պատճառները և զարգացման փուլերը:

65. ՎԱԿ-երի դրական և բացասական կողմերը և դրանց տեխնիկական քաղաքականությունը: Տրանսֆերտային գներ:

66. ՎԱԿ-երի գործունեությունը զարգացող երկրներում (այդ թվում՝ ՀՀ-ում):

67. Աշխատուժի միգրացիայի էությունը, պատճառները, ձևերը և մասշտաբները:

68. Աշխատուժի միջազգային շուկան որպես համաշխարհային շուկայի բաղկացուցիչ մաս:

69. Աշխատուժի միջազգային միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները:

70. «Ուղեղների արտահոսքը» և դրա սոցիալ-տնտեսական հետևանքները դոնոր և ռեցիպիենտ երկրներում:

71. Աշխատուժի միջազգային միգրացիայի ազդեցությունը երկրի վճարային հաշվեկշռի վրա:

72. Աշխատուժի միջազգային միգրացիայի պետական, տարածաշրջանային և միջազգային կարգավորումը:

73. Ռեէմիգրացիայի պետական խթանումը:
74. Աշխատուժի միջազգային միգրացիայի արդի միտումները:
75. ՀՀ-ի մասնակցությունը աշխատուժի միջազգային միգրացիոն գործընթացներին:
  76. ՀՀ աշխատուժի միգրացիայի կարգավորումը որպես սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրների լուծման միջոց:
  77. Աշխատուժի միջազգային միգրացիային վերաբերող տեսությունները:
  78. Տեխնիկական առաջընթացը և տեխնոլոգիաների միջազգային շարժը: Տեխնիկական առաջընթացի վերլուծության Ջոն Հիքսի մոդելը:
  79. Տեխնիկական առաջընթացի ազդեցությունը միջազգային առևտրի վրա (տեխնոլոգիական խզման տեսությունը և դրա զարգացումը Ռ.Վերնոնի կողմից):
  80. Տեխնոլոգիաների իրավական պաշտպանվածության ձևերը: Տեխնոլոգիաների փոխանցման ձևերը (պայմանագրային և ոչ պայմանագրային):
  81. Արտոնագրերի և լիցենզիաների միջազգային առևտուրը:
  82. Միջազգային տեխնիկական աջակցություն: Տեխնիկական գրանտներ:
  83. Տեխնիկական աջակցության համաֆինանսավորում:
  84. Արժույթային համակարգ: Համաշխարհային արժույթային համակարգը և դրա տարրերը:
85. «Արժույթ» հասկացությունը: Արժույթի տեսակները:
86. «Արժույթի փոխարժեք» և «արժույթի գնանշում» հասկացությունները:
87. Արժույթի փոխարժեքի հաշվարկման ձևերը:
88. Արժույթի փոխարժեքի վրա ազդող գործոնները:
89. Համաշխարհային արժույթային համակարգի էվոլյուցիան:
90. Արժույթային և վարկային շուկաներ:
91. «Արժույթային քաղաքականություն» հասկացությունը, դրա ձևերն ու մեթոդները:
92. «Արժույթային ռիսկ» հասկացությունը, դրա գնահատումն ու կառավարումը:
93. «Միջազգային վարկային ռիսկ» հասկացությունը, դրա գնահատումն ու կառավարումը:

94. Եվրոպական արժույթային համակարգը և դրա զարգացման փուլերը: Եվրոյի գոտու ձևավորման նախադրյալները:
95. Արժույթի միջազգային հիմնադրամը:
96. Արժույթային գործառնությունները:
97. Համաշխարհային բանկի խումբը:
98. Միջազգային հաշվարկների էությունը և դրանց հիմնական ձևերը:
99. Արժույթի փոխարժեքի տեսությունները:
100. Վճարային հաշվեկշռի էությունը և կառուցվածքը:
101. Վճարային հաշվեկշռի կարգավորման մեթոդները:
102. Վճարային հաշվեկշռի վերաբերյալ տեսությունները:
103. Տարածաշրջանային տնտեսական ինտեգրման էությունը և նախադրյալները:
104. Տնտեսական ինտեգրման զարգացման փուլերը և դրանց բնորոշ գծերը:
105. Տնտեսական ինտեգրման եվրոպական մոդելը և դրա զարգացման փուլերը:
106. Հյուսիս-ամերիկյան ազատ առևտրի համաձայնագիր:
107. Զարգացող երկրների տարածաշրջանային ինտեգրացիոն խմբավորումները:
108. ՀՀ-ն միջազգային տնտեսական ինտեգրման գործընթացներում:
109. ՀՀ-ն որպես Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկիր:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Ա.Մարկոսյան, Գ.Նազարյան, Դ.Հախվերդյան, «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ», Ուսումնական ձեռնարկ, ԵՊՃՇՀ, Երևան 2012, մաս I, 640 էջ:
2. Ա.Մարկոսյան, Գ.Նազարյան, Դ.Հախվերդյան, «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ», Ուսումնական ձեռնարկ, ԵՊՃՇՀ, Երևան 2012, մաս II, 640 էջ:
3. Զ.Թադրոսյան, Դ.Գալոյան, Միջազգային տնտեսագիտություն. տեսություն և քաղաքականություն // Ուսումնական ձեռնարկ, Հեղինակային հրատարակչություն, Երևան 2015, 448 էջ:
4. Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ, ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, «Տնտեսագետ» 2008:
5. Ա.Մարկոսյան, Դ.Հախվերդյան, Գ.Նազարյան, Հայաստանը միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համակարգում, Երևան, «ԱՌՏ» 2002:
6. Թ.Թորոսյան, Միջազգային տնտեսագիտություն, ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2009թ.
7. Գ.Նազարյան, Արտաքին տնտեսական գործունեության տրանսպորտային ապահովում, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Տնտեսագետ 2010, 456 էջ:
8. Գ.Նազարյան, Դ.Հախվերդյան, Առևտրի միջազգային կոնվենցիաներն ու համաձայնագրերը, Դասախոսությունների տեքստ, Եր., Նահապետ 2011, 176 էջ:
9. Դ.Գալոյան, Տնտեսական ինտեգրման տարածաշրջանային ասպեկտները // Հեղինակային հրատարակչություն, Երևան 2014, 294 էջ:
10. Զ.Թադրոսյան, Կապիտալի միջազգային միգրացիա, (դասախոսությունների տեքստ), Տնտեսագետ Երևան 2003:
11. Զ.Թադրոսյան, Կապիտալի և աշխատուժի միջազգային միգրացիա, «Տնտեսագետ», Երևան 2005:
12. Զ.Թադրոսյան, Դ.Գալոյան, Միջազգային տնտեսական ինտեգրացիա, (հեղինակային հրատարակչություն), Երևան 2006:
13. Մ.Թավադյան, Գ.Նազարյան, Վճարային հաշվեկշռի կարգավորման հիմնախնդիրները, Երևան, «Տնտեսագետ», 2006թ.

14. Ստիվեն Հասսեդի Մայքլ Միլլին, «Միջազգային տնտեսագիտություն Միջազգային արևուր», հատոր 2-րդ, Երևան 2001թ.
15. А.Кириев, Международные экономика: В двух частях, Москва, 1998 и 1999гг.
16. Е.Ф.Авдокушин, Международные экономические отношения, Учебник, Москва, Юристъ, 2003.-320с.
17. Е.Ф.Авдокушин, Международные финансовые отношения (основы финансомики). М.: Дашков и Ко 2012.-132с.
18. Антонов В.А., Международные валютно-кредитные и финансовые отношения, М.: Юрайт. 2016.-560с.
19. Международные валютно-кредитные отношения, Учебник и практикум. Под ред. А.И.Евдокимова, И.А.Макцимцева, С.И.Рекорд. -М.: Юрайт. 2016.-335с.
20. Международные экономические отношения, Учебник. Под общей редакции профессора В.Е.Рыбалкина, Москва, 2007 г.
21. Международные экономические отношения, Учебник, Под редакцией А.И.Евдокимова, Москва, Проспект, 2004г.
22. Международные экономические отношения, Учебник, Под редакцией Б.М.Смитиенко, Москва, ИНФРА-М, 2007г.
23. Международные экономические отношения, Учебник, Под редакцией Н.Н.Ливенцева, Москва, Проспект, 2005г.
24. Международные экономические отношения, Учебник, Под редакцией И.П.Фоминского, Экономистъ, 2004г.
25. С.В.Фомишин, Международные экономические отношения, Ростов-на-Дону, Феникс, 2006г.
26. Мировая Экономика, Учебник, Под редакцией А.С.Булатова, Москва, Юристъ, 2005г.
27. Мировая экономика и международный бизнес, Учебник, Под редакцией В.В.Полякова и Р.К.Шенина, Москва, КНОРУС, 2007г.
28. Чеботарев Н.Ф., Мировая экономика и международные экономические отношения, М.: Дашков и Ко 2016.-352с.

29. Мировая экономика и международные экономические отношения. Полный курс. Под ред. А.С.Булатова. М.: КНОРУС 2017.-916с.
30. Шимко П.Д.,Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебник и практикум. М.: Юрайт. 2015.-392с.
31. Доменик Сальваторе, Международная Экономика, Учебник, Москва,1993г.
32. D.Salvatore International Economics, Wiley; 11 edition 2013.
33. J.Gerber International Economics (6th Edition) (Pearson Economics) Prentice Hall; 6 edition, 2013.
34. R.Carbaugh International Economics (Upper Level Economics Titles) 14th Edition, South-Western College Pub; 14 edition, 2012.
35. P.R.Krugman and M.Obstfeld, International Economics: Theory and Policy (10th Edition) (Pearson Series in Economics), Prentice Hall; 10 edition 2014.
36. T.Pugel, International Economics (Mcgraw-Hill Series in Economics), McGraw-Hill Education; 16 edition, 2015
37. Robert J.Carbaugh, International Economics, 10th edition, 2005, by South-Western, part of the Thomson Corporation. South Western, Thomson, and the Thomson logo are trademarks used herein under license.
38. Robert M. Dunn, Jr. George Washington University, John H. Mutti Grinnell College, International Economics, Sixth edition, First published 2004 by Routledge 11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE, imultaneously published in the USA and Canada by Routledge, 29 West 35th Street, New York, NY 10001
39. Greenwald G. Keynesian, New Keynesian and New Classical Economics/ G.Greenwald, J.Stiglitz // National Bureau of Economic Research Working Paper. 1987, N 2160.,
40. Obstfeld M. Foundations of International Macroeconomics/M.Obstfeld, K,Rogoff. 4-th ed. Massachusetts: Massachusetts Institute of Technology, 1999,
41. Bhagwati N., Export Promoting Trade Strategy: Issues and Evidence. WB Research Observer, Vol.3, No.1,1988
42. Bowen H.P., Learner E.E. and Sveikayshas L., “Multicountry, Multifactor Tests of the Factor Abundance

43. Dornbush R., Fisher S. and Samuelson P., “Comparative Advantage: Trade and Payments in a Ricardian Model with
44. Gerber James, “International Economics”, Mass:Addison-Wesley, New York 1999,
45. Krugman P.R. Competitiveness:a dangerous obsession.Forein Affairs, 73(2), 28-44, 1994

